[redacted], 8.11.2026 r.

Wnoszący petycję:
[redacted]
Adres zamieszkania i do korespondencji: [redacted]
Adres e-mail: [redacted]

Adresat:
Minister Zdrowia
Ministerstwo Zdrowia
ul. Miodowa 15
00-952 Warszawa

PETYCJA

w sprawie zmiany art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o publicznej służbie krwi poprzez umożliwienie kwalifikacji dawców krwi w języku angielskim

Szanowna Pani Ministro,

Działając na podstawie art. 63 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach, zwracam się z petycją w interesie publicznym o podjęcie działań legislacyjnych zmierzających do zmiany art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o publicznej służbie krwi (tekst jednolity: Dz.U. z 2024 r. poz. 1782, z późn. zm.).

Celem postulowanej zmiany jest umożliwienie oddawania krwi osobom nieposługującym się językiem polskim, ale znającym język angielski w stopniu pozwalającym na bezpieczne przeprowadzenie procedury kwalifikacyjnej, o ile dana jednostka publicznej służby krwi dysponuje odpowiednio przygotowanym personelem.

Art. 16 ust. 1 ustawy o publicznej służbie krwi stanowi:

„Kandydat na dawcę krwi lub dawca krwi jest obowiązany znać język polski w stopniu umożliwiającym wypełnienie kwestionariusza dawcy krwi, przeprowadzenie badania kwalifikacyjnego i wywiadu medycznego bez udziału osób trzecich."

Obowiązujący przepis uzależnia możliwość oddania krwi od znajomości konkretnego języka, niezależnie od tego, czy dawca i personel medyczny mogliby skutecznie porozumiewać się w innym języku.

W konsekwencji osoba nieznająca języka polskiego, nawet jeśli biegle posługuje się językiem angielskim, nie może zostać zakwalifikowana do oddania krwi wyłącznie na podstawie komunikacji w języku angielskim, również w sytuacji, gdy lekarz przeprowadzający kwalifikację dysponuje odpowiednimi kompetencjami językowymi.

Uzasadnienie

Podstawowym celem wywiadu medycznego i badania kwalifikacyjnego jest zapewnienie bezpieczeństwa dawcy oraz przyszłego biorcy krwi. Realizacja tego celu wymaga prawidłowego zrozumienia pytań dotyczących stanu zdrowia, przebytych chorób, przyjmowanych leków oraz czynników ryzyka, a także możliwości udzielenia świadomej zgody na pobranie krwi.

Z perspektywy bezpieczeństwa medycznego kluczowe znaczenie ma skuteczność komunikacji pomiędzy dawcą a personelem, a nie sam fakt posługiwania się językiem polskim. Jeżeli obie strony posiadają wystarczające kompetencje w zakresie języka angielskiego, istnieje możliwość przeprowadzenia wywiadu medycznego bez udziału tłumacza i bez konieczności obniżania standardów bezpieczeństwa.

Polski system szkolnictwa wyższego przewiduje osiąganie określonych efektów uczenia się w zakresie znajomości języków obcych. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6–8

Polskiej Ramy Kwalifikacji przewiduje umiejętności językowe odpowiadające poziomowi B2 dla studiów pierwszego stopnia oraz B2+ dla studiów drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich.

Choć wymagania te nie oznaczają, że każdy absolwent kierunku medycznego posiada kompetencje do prowadzenia specjalistycznego wywiadu w języku angielskim, wskazują, że znajomość języków obcych jest elementem formalnego przygotowania osób z wyższym wykształceniem. Zasadne wydaje się zatem rozważenie możliwości wykorzystania rzeczywistych, zweryfikowanych kompetencji językowych personelu medycznego w procesie kwalifikacji dawców krwi.

W Polsce mieszkają, studiują i pracują cudzoziemcy, którzy nie zawsze znają język polski w stopniu wymaganym przez ustawę, lecz mogą swobodnie komunikować się w języku angielskim. Wśród tych osób mogą znajdować się potencjalni dawcy spełniający wszystkie pozostałe kryteria medyczne.

Obecne przepisy wykluczają możliwość ich kwalifikacji wyłącznie na podstawie komunikacji w języku angielskim. Dopuszczenie takiej możliwości mogłoby poszerzyć grupę potencjalnych dawców, przy zachowaniu wszystkich dotychczasowych wymogów dotyczących stanu zdrowia, wywiadu medycznego i badań laboratoryjnych. Nie przesądza to o skali potencjalnego wzrostu liczby donacji, jednak stanowi argument za przeanalizowaniem proponowanego rozwiązania.

Postulowana zmiana nie wymaga wprowadzenia obowiązku obsługi dawców w języku angielskim we wszystkich jednostkach publicznej służby krwi. Możliwe jest ustanowienie rozwiązania fakultatywnego, w którym kwalifikacja w języku angielskim odbywałaby się wyłącznie w placówkach posiadających odpowiednio przygotowany personel. Takie rozwiązanie pozwalałoby zachować jednolite wymagania medyczne, przy jednoczesnym umożliwieniu skorzystania z potencjału dodatkowej grupy dawców.

Proponowany kierunek zmiany legislacyjnej

Wnoszę o rozważenie nadania art. 16 ust. 1 ustawy o publicznej służbie krwi następującego brzmienia:

„Kandydat na dawcę krwi lub dawca krwi jest obowiązany znać język polski lub język angielski w stopniu umożliwiającym samodzielne wypełnienie kwestionariusza dawcy krwi, przeprowadzenie badania kwalifikacyjnego i wywiadu medycznego bez udziału osób trzecich. Przeprowadzenie tych czynności w języku angielskim jest dopuszczalne wyłącznie w jednostce organizacyjnej publicznej służby krwi zapewniającej personel posiadający odpowiednie kompetencje językowe oraz dokumentację niezbędną do bezpiecznego przeprowadzenia kwalifikacji."

Jednocześnie proponuję rozważenie wprowadzenia odpowiednich przepisów wykonawczych określających:

- sposób potwierdzania kompetencji językowych personelu prowadzącego kwalifikację w języku angielskim;
- wymagania dotyczące anglojęzycznych kwestionariuszy, informacji dla dawców oraz formularzy zgody;
- sposób dokumentowania przebiegu kwalifikacji przeprowadzanej w języku angielskim;
- możliwość odmowy przeprowadzenia kwalifikacji w języku angielskim, jeżeli personel stwierdzi brak wystarczającego wzajemnego zrozumienia;
- zasady fakultatywnego wdrażania rozwiązania przez poszczególne jednostki publicznej służby krwi.

W związku z powyższym wnoszę o:

1. **Podjęcie prac nad zmianą art. 16 ust. 1 ustawy o publicznej służbie krwi** w celu dopuszczenia kwalifikacji dawców w języku angielskim w odpowiednio przygotowanych jednostkach.
2. Przeprowadzenie analizy możliwości wdrożenia takiego rozwiązania z udziałem właściwych jednostek publicznej służby krwi oraz ekspertów z zakresu transfuzjologii.

3. Rozważenie przygotowania oficjalnych anglojęzycznych wersji dokumentacji wykorzystywanej podczas kwalifikacji dawców.

4. Przedstawienie stanowiska Ministerstwa Zdrowia dotyczącego zasadności postulowanej zmiany, w szczególności wskazanie ewentualnych przeszkód medycznych, prawnych lub organizacyjnych.

5. Udzielenie odpowiedzi na niniejszą petycję wraz z uzasadnieniem zajętego stanowiska.

W mojej ocenie proponowane rozwiązanie zasługuje na analizę jako potencjalny sposób zwiększenia dostępności krwiodawstwa przy zachowaniu rygorystycznych standardów medycznych.

Z wyrazami szacunku,

[redacted]

[redacted]